

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30, p. 311-324

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12473>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Doç. Dr. Cem Şems TÜMER –
Yrd. Doç. Dr. Buğra ZENGİN

This article was checked by iThenticate.

TÜRKÇE VE İNGİLİZCEDEKİ İKİLEMELERİN YAPISAL ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI*

Fethi KAYALAR**

ÖZET

İkileme terimi, eşanlamlı veya ilgili bir düşünceyi aynı şekil ve yapı sınıfına ait, aynı sözdizimsel hiyerarşi seviyesine oturtulan ve genellikle sözcük bağlantıları ile bağlanan kurallı dizilişleri olan bir çift sözcük anlamına gelir. İkilemelerin sabit düzeni, sabit ve yapışık veya tekrarlı sözcükleri olan özelliklere sahiptir. İkilemelerin sırası sıkı bir şekilde sabitlenmiştir ve ikilemeli sözcüklerin belirlenmesinde hem fonetik hem de semantik faktörler rol oynamaktadır. İki sözcük birleştirildiğinde, görünüm sırası genellikle serbesttir. Sıralamada hem semantik hem de fonetik faktörler belirleyicidir. İngilizce için ikilemelerin ilk konumunda görünen kelimeler 'bura, şimdi, yetişkin, erkek, olumlu ve tekil isim gibi anlamsal kavramlara atıfta bulunurken, ikinci konumdaki kelimeler karşıt kavramlara gönderme eğilimindedir. Ses yapısı bakımından, birinci pozisyondaki sözcükler tekil olmaya meyillidir ve ilk sesleri kapalı ve ortada yüksek sesli harf içerir. Birinci konumdaki bağlayıcıların tek heceli olma eğilimi, fonetik açıdan sıralama belirleyicisinin en güçlüsü olarak düşünülmektedir. Özellikle 'I' harfinin yüksek olduğu durumlarda birinci konumdaki bağlayıcıların yüksek sesli bir harf içermesi eğilimi, genel olarak İngilizcede de gözlenmektedir. İkilemelerin iç düzeni, semantik ve fonolojik faktörlerden etkilenir. Bu özellikler İngilizce ve Türkçede yaygındır. Çalışmada, Türkçe ve İngilizce dillerde ortak özelliklere bakarak ikilemelere dikkat çekilmek istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçedeki İkilemeler, İngilizcedeki İkilemeler, Sözdizimi, İkizleme, Semantik, Fonetik

---

* Bu makale Yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr. Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi. El-mek: fethikayalar@hotmail.com

---

COMPARISON OF STRUCTURAL FEATURES OF BINOMIALS INTURKISH LANGUAGE AND ENGLISH LANGUAGE

ABSTRACT

The term 'binomial' refers to a pair of words denoting a synonymous or related idea, and sequence of words pertaining to the same form-class, placed at an identical level of syntactic hierarchy, and ordinarily connected by some kind of lexical link. Binomials carry some characteristics such as, fixed order, frozen words or freezes, conjoined words, and repetitive word pairs or reduplications. All these statements refer to binomials. The order of binomials is rigidly fixed. Both phonetic and semantic factors can play a role in determining the binomials. When two words are conjoined, their order of appearance is typically free. Both semantic and phonetic factors determine the ordering. For English, words that appear in the first position of binomials tend to refer to semantic concepts such as Here, Now, Adult, Male, Positive and Singular, whereas words appearing in second position tend to refer to opposite concepts. In terms of sound structure, words in first position tend to be monosyllables and contain a word-initial segment that is low in obstruency, as well as word-medial high vowel. The tendency for conjuncts in first position to be monosyllabic is considered to be the strongest of the phonetic determinant of ordering. The tendency for conjuncts in first position to contain a high vowel is also observed in English with regularity, particularly in the case of the high vowel 'ɪ'. The internal order of the binomials is affected by semantic and phonological factors. These features are common in English language and Turkish language. In the study, we tried to draw attention to the binomials in view of common characteristics in Turkish and English languages.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Each language has its own unique structure, and the phenomena can only be compared when there are common aspects that can be benchmarked. For this reason, the basis for any kind of comparison is its prevalence.

Since the binomials in which there are many similarities in terms of phonology, morphology and semantics, the main theme of our study includes features that are structurally identical or very similar on both sides

Purpose and Importance

The aim of this study is to compare the structural features of the binomials or reduplications in Turkish and English languages. In this context, the common aspects of the binomials used in English and Turkish Languages in terms of semantics, phonetics and those commonly used in texts in Turkish have been examined. Also this study aims to make contribution to the literature and the studies to be carried out in this field by comparing the common aspects as to semantics, phonetics

---

Turkish Studies

and meaning of them in the scope of the programs applied in Teaching Turkish to Foreigners.

This study, which is presented with linguistic methods and compilation features, is important for creating and using binomials structures in terms of semantics and structure in teaching Turkish as both a mother tongue and a foreign language. The basis of the study is the differences and similarities in the structure of the binomials used in different languages.

Method

The English and Turkish binomials dealt with in the study were determined primarily as a compilation. This study suggesting that the binomials have an important role in the vocabulary and syntactic structures in the western languages shows that there are a number of common rules in the western languages, and is of significance in terms of how to create binomials especially in teaching mother tongue, teaching Turkish language to foreigners coming from Turkic states.

Binomials

Binomial means that the same word is repeated or two different words are used side by side which have close meanings to each other or whose meanings resemble each other in order to increase the power of expression, to reinforce the meaning and to enrich the concept (Hatipoğlu, 1981). Ahmet Cevat Emre (1945) defines the binomials as a way of narration consisting of two kinds of words, of types and forms, of arranging two words side by side, to create new insights that language has acquired and used for centuries. Having brought a different definition, Hasan Eren (1949) argues that the binomials are a form of expression generated under the influence of various psychological agents. Foreign linguists call this structure 'fixed order', 'binomials', 'frozen word order' or 'phonetic sequences'. According to Yakov Malkiel, binomials are the use of two, sometimes three words with similar structure and meaning to each other in order to strengthen the narrative, in accordance with the rules of syntax. Andrej Bzdega (1957) explains that it is a formation which is obtained by repeating the voice or the words to create a new word with intensified meaning.

In general, we can realize that when we use the order of the twins by changing their order, they are immediately misused because of the structure and order of the binomials, and because of the harmony of the voices.

Common features of the binomials in English and Turkish Languages

The greatest feature of the words that make up the binomial is to create a sound suitability. This suitability of the sound is more clearly striking and marked in the initial and final voices. When duplication is made, the same voice is repeated, or words that resemble each other are used side by side. At the basis of the resemblance, it is very important that the initial of the words that make up the combination is a one syllable, and also that the first one is a front vowel harmony and low

vowel harmony. Besides these, the rules in the binomials made for the first time are also important.

The binomials have been used since the first stages of English Language, because it facilitates expression, enriches the meaning, promotes and strengthens the expressions. In Old English and Medieval English, the formation of binomials were effected by semantic and phonetic factors, as well as chronological order, social superiority, stronger priority, influence-response relation, positive to negative, generally not to general. These factors include initial sound similarities, rhyming, the number of syllables, vowel sequences and other factors. Both in Turkish and in English there are many binomials that have the same features in terms rhyming and consonant harmony.

The initial rhyming, which is an important rule in English binomials, has been dealt with as to whether or not the first voices are identical to each other, even though they are in the dichotomous form. The fact that the first voices are identical is important in terms of easy speech and immediate perception, as it is in Turkish (Hansen, 1957). Such binomials are often used in English. These are "*bread and butter; rough and ready; higgie and huggie; hot and heavy; stress and strain*". In Turkish "*bağ bahçe; bet beniz; çul çaput; çekip çevirmek; çerden çöpten; cümbür cemaat*".

The similarities of the vowels or consonants in the final voices of the words making up the binomials form a rhyme. These binomials with rhyming are also classified among themselves in terms of the words used such as those with both words having sense; "*kırk dökük; anasız babasız; selam kelam; az buz; ipsiz sapsız*", those with either having sense; "*yırtık pırtık; sıkı fıkı; şartlı şurtlu; eğri büğrü*", those with both having nonsense; "*süklüm püklüm; eciş bücüş; abur cubur; kıvr zıvr; abuk sabuk*".

In English, the similarities of vowels or consonants in the final voices of the words that make up the binomials form a rhyme. The last vowel sounds sometimes come with a single voice, sometimes with more than one voice. These classifications are also a separate class in terms of the meaning of the words that make up the first sound-final similarity and the difference between them. They are those with suffixes of -er "*pitter-patter; chitter-chatter*", those with suffix of -y "*fiddy-faddy; jiggy-joggy*", those with suffix of -le "*bibble-babble; diddle-daddle*" those with suffix of -um "*binkum-bankum; crinkum-crankum*", those with suffix of -dy , -ty , -ry "*wibbledy-wobbledy; clitterty-clatterty; diddery-doddery*".

One of the important points in the binomials is that a single syllable or a little syllable comes before two or more syllables. This is one of the most important elements that mold the binomial. For example, "alt alta; ar namus; ay aydın". In English, the binomials created by the number of syllables are more widely used. The fact that the first word of the binomial is a one-syllable and the other two or more make it quite easy to say and eliminate the difficulty in pronunciation. For example, "Bits and pieces; kit and caboodle; jot and title".

Turkish Studies

Discussion and Conclusion

The greatest feature of the binomials or duplications is to reinforce the narrative, and enrich the concept. Duplication or binomial occurs by using two words that are the same or different.

However, it is not possible to do this with every conceivable word when creating a binomial. The fact that the words that make up the binomials are in harmony with one another is caused by an important fact that include the most important elements of linguistics and the rules of phonology and semantics. The number of syllables in the structure of the words that make up the binomial is very important in terms of vowel-consonant harmonies, first sounds and last vowel harmonies, removal of the imperceptions immediately and removal of the imperative that might arise in the pronunciation. The same is true of the English binomials. Almost all of the binomials are formed according to the order of 'fewer syllabic-more syllabic'. For example, the binomial of "*stuff and nonsense*" is more difficult than it is when its order is changed as it is in the Turkish language.

In expressing emotions and thoughts, when the words were inadequate, binomials with rhyming were created based on culture and language. When the structural features of these binomials, which are very easy to pronounce, are examined, common features in English and Turkish have been determined.

Keywords: Binomials in Turkish, Binomials in English, Syntax, Reduplication, Semantics, Phonetic

1. Giriş

Her dilin kendine has bir yapısı vardır ve olgular, ancak karşılaştırma temeli oluşturabilecek ortak yönleri bulunduğu zaman karşılaştırabilirler. Bu nedenle, her türlü karşılaştırmanın temeli de ortak yönlerdir.

Kapsamında sesbilim, biçimbilim ve anlambilimde bulunan "ikilemeler", ya da diğer bir deyişle 'ikizlemeler veya tekrarlar', hem Türkçe hem de İngilizcede özellik açısından birçok benzerlikler olduğundan, çalışmamızın ana temasını ikilemelerin her iki dilde yapısal olarak birbiriyle aynı ya da çok benzeyen özellikleri oluşturmaktadır.

1.1 Amaç

Bu çalışmanın amacı, Türkçede ve İngilizcedeki ikilemeli sözcüklerin yapısal özelliklerinin karşılaştırmaktır. Bu bağlamda semantik, fonetik ve dizgesel olarak Türkiye Türkçesi metinlerinde sıklıkla kullanılan ikilemelerle, İngilizcede kullanılan ikileme özelliklerinin ortak yönleri incelenmiştir. Ayrıca bu çalışma alan yazında ikileme, ikizleme, yineleme ve duplikasyon olarak geçen kavramlara karşılaştırmalı bir çalışmayla katkı sağlamak, Yabancılara Türkçe Öğretimi programları kapsamında Türkçede kullanılan bu yapıların diğer dillerde de ortak yönleriyle mevcut olduğunu semantik, fonetik ve anlam açısından karşılaştırarak katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

1.2 Önem

Dilbilim yöntemleri ve derleme özellikleri ile ortaya koyulan bu makale, semantik ve yapısal açıdan ikilemeli yapıların oluşturulma ve kullanılma açısından Türkçenin hem ana dil hem de

yabancı dil olarak öğretiminde İngilizce ile karşılaştırılması açısından önemlidir. Çalışmanın temelini farklı dillerde kullanılan ikilemelerin yapısındaki farklılık ve benzerlikler oluşturmaktadır.

Çalışmada ele alınan İngilizce ve Türkçe ikilemeler öncelikle derleme şeklinde belirlenmiştir. Söz varlığında önemli bir yer tutan bu sözcükbirimsel ve dizgesel yapıların batı dillerinde de bir takım ortak işleyiş ve kuralları olduğunu ortaya koyan bu çalışma, özellikle ana dili öğretiminde, farklı ağız yapılarıyla Türkçe konuşan coğrafyalardan gelenlere Türkiye Türkçesi öğretiminde ve yabancılara Türkçenin öğretiminde ikilemeli sözcüklerin ve bu sözcüklerin oluşturma şekillerini ortaya koymak açısından önemlidir.

2. Tanımlar

2.1. İkileme

İkileme, anlatım gücünü artırmak, anlamı pekiştirmek ve kavramı zenginleştirmek amacıyla, aynı sözcüğün tekrar edilmesi veya anlamları birbirine yakın yahut karşıt olan ya da sesleri birbirini andıran iki sözcüğün yan yana kullanılmasıdır (Hatipoğlu, 1981). Ahmet Cevat Emre (1945), ikilemeyi, dilin yüzyıllar boyunca kazanıp kullandığı her türlü kelimeyi, yeni yeni duyular ve kavrayışları anlatmak için arka arkaya iki kere söylemekten, türleri ve şekilleri, kelimelerin ikisini yan yana dizmekten ibaret bir anlatış yoludur şeklinde tanımlamaktadır. Daha değişik bir tanım getiren Hasan Eren (1949), ikilemeleri muhtelif psikolojik amillerin tesiri altında doğmuş bir ifade şekli olduğunu ileri sürmektedir. Yabancı dil bilimciler ise, ikilemeyi Türkçede nasıl ikizleme veya tekrar şeklinde ifade ediyorsak, kendileri de bu yapıya ,’fixed order’, ‘binomials’, ‘frozen word order’ ya da ‘phonetic sequences’ diye isimlendirmektedirler. Yakov Malkiel’e göre, ikileme, sözdizimi kurallarına uygun, anlatımı güçlendirmek için birbirine benzer iki bazen de üç kelimenin yan yana kullanılmasıdır. Andrej Bzdega (1957), sesin ya da kelimenin yeni bir kelime oluşturacak şekilde tekrarlanması yoluyla elde edilen bir oluşumdur diye açıklamaktadır.

Genelde, ikilemelerin yapısı ve düzeni kalıplaşmış ve sabit olduğundan dolayı, bunların sırasını değiştirerek kullandığımızda, her iki kelimenin kullanılmasına rağmen ses uyumu nedeniyle, hemen yanlış kullanıldığının farkına varabiliriz. Örneğin, “ eğri büğrü” ikilemesi bu haliyle kullanıldığında, eğri olan bir nesnenin çok eğri olduğunu vurguladığımız anlaşılır.

Oysa bu ikilemeyi “büğrü eğri” olarak kullandığımızda, hemen yanlış kullanıldığı fark edilecektir. Bu ikilemede “ büğük “kelimesinin tek başına bir anlamı yoktur ve sadece pekiştirme sesi olan “b” harfi ile birlikte son seslerin uyumunu sağlayan bir kafiye oluşturulmuştur. Bu nedenle, rastgele kelimelerin bir araya getirilerek ikileme yapılması söz konusu olamaz. “Büğrü” kelimesi “bükülmek” kelimesinden türemiş olsa bile, ikileme kuralları uygulaması sonucunda bu kelime ortaya çıkmıştır. Hâlbuki bu ikileme yerine “eğri büğük “ şeklinde kullandığımızda, ikileme kuralı olmadığı hemen fark edilecektir. Bunun yerine “eğik büyük” şeklinde ifade edersek, hem ikinci kelimenin başında patlamalı ” p ve b” seslerinden birini kullanmamız gerekir, hem de son seste bir kafiye olduğundan ikileme kurallarına uygundur diyebiliriz. Bu görüşümüzü, Hatipoğlu da (1981) desteklemekte ve şöyle demektedir;

“İkilemeyi kuran sözcüklerin genel özelliklerinin başında ses benzerliği daha doğrusu ses uygunluğu, ses güzelliği gelir. Ses benzerliği, anlatım zorunluluğu ile birlikte, ikilemeyi kuran en büyük etkidir.”

İkilemeler, Türk dilinin ifade zenginliğinin bir aracıdır (Özkan, 2011-a). İkilemeli sözcüklerin anlam özellikleri oldukça çeşitlidir ve birçok dilde benzerlikler ve ortak yönler bulunmaktadır (Özkan, 2011-b). Örneğin, miktar ve değer ifadelerinde anlamı pekiştirme veya miktarı küçültmek için kullanılan ikilemelerin yapısal olarak dillere göre dağılımı İngilizce, Japonca, Çince ve Türkçe dilleri dahil onlarca dilde çok sıkça rastlanmaktadır (Kajitani, 2004). Türk dilinin

takip edilebilen ilk metinlerinden başlayarak gerek stilistik gerekse anlam bilgisi açısından ikilemelerin oldukça etkin olarak kullanıldığı görülmektedir (Öztürk, 2008).

2.2 Alanda Yapılan Çalışmalar

Osmanlı Türkçesi ikilemeleri konusunda Karl Foy'un 1899 yılında yayınladığı "Studien Zur Osmanischen Syntax" adlı makalesi, ikileme olarak kullanılan kelimelerin yan yana geliş kurallarını tespit ederek, ikilemeleri alan, anlam, hece sayısı ve sırası ve dilbilgisi açısından ele alması yönünden ilk çalışmadır.

1945 yılında yayınlanan 'Türk Dili Bilgisi' kitabında, Ahmet Cevdet Emre, ikilemeleri, meydana geldiği kelimelere göre isim, sıfat, fiil vb. gibi sınıflandırılmıştır.

Osman Nedim Tuna(1945), 'Türkçede Tekrarlar' adlı makalesinde, tekrarları (ikilemeleri) kelime türlerine göre sınıflandırarak ayrıntılı bir şekilde ele almış ve çeşitli eserlerden örnekler vererek, bu çalışmasını zenginleştirmiştir.

Hans Marchand (1952), Leiden'de yayımlanan 'Alliteration Ablaut and Reim in den Türkischen Zwillingsformen' (Türkçe İkilemelerde Önses, İçses ve Sonses uyumu) adlı makalesinde, Türkçedeki İkilemeleri önses benzerliği, içses uyumu ve kafiye açısından ele alarak, bu ikilemeleri tiplerine ayırmış ve bunların yapılışını psikolojik ve anlambilim özellikleri çerçevesinde açıklamaya çalışmıştır.

Türkçede ikileme olayını çok eskilere giderek, Oğuzca'dan başlayarak Türkçenin hemen hemen tüm devrelerinden örnekler vererek, ikilemede geçen tüm dilbilgisi kurallarının yer aldığı en ayrıntılı çalışmayı 'Türk Dilinde İkilemeler' adı altında, Vecihe Hatipoğlu'nun 1981 yılında çıkardığı eserinde görmemiz mümkündür. Bu eserde Hatipoğlu ayrıca bir sözlük çalışması da sunmuş ve bu ikilemelerin ses, sözcük, yapı, görev ve anlam bakımından özelliklerine de değinmiştir.

İngilizcede ikilemeler üzerine yapılan çalışmaların başında gelen Turku Üniversitesi, İngiliz Dili Bölümü'nün çıkarmış olduğu 'Linguistic Theory' adlı dergide Viljo Kohonen (1976), eski İngilizcede kullanılan ikilemeleri, cümle örnekleri vererek, genelde cümle öğeleri açısından nerelerde bulunduğunu ve anlamsal, sessel ve biçimsel açıdan özelliklerine değinmiştir.

Alman Dilbilimci Klaus Hansen (1964), 'Reim und Ablautverdoppelungen' adlı çalışmasında, İngilizcedeki ikilemeleri, dilbilgisi kurallarına göre ele almış ve her kurala ilişkin, günümüzde kullanılan örnekler vermiştir.

İngiltere 'de yayınlanan "Journal of Verbal Learning and Verbal Behaviour" dergisinde Harvard Üniversitesinden Steven Pinker ve David Birdsong (1979), ikilemeleri anlamsal ve sessel özellikleri bakımından ele almış ve diğer dillerle de –özellikle Fransızca- bir karşılaştırmasını yapmıştır.

1978 yılında yayınlanan "Journal of Phonetics" isimli derginin 6. Sayısında, Anne Cutler ve Willam E. Cooper'ın birlikte hazırladıkları bir makalede, sessel ve anlamsal etkenlerin İngilizcede meydana gelen ikilemlerdeki önemine değinmişler ve ikilemelerin sırasını değiştirerek –"dribs and drabs" yerine "drabs and dribs" gibi- dinleyiciler üzerinde bir araştırma yapmışlar ve bunların anlamdan çok, sessel sınırlamaların daha da önemli olduklarını vurgulamışlardır.

Bunların dışında, 1964 yılında yayınlanan 'Current trends in linguistics' adlı ansiklopedide, Yakov Malikel (1964), kelime oluşturmanın genetik analizi isimli çalışmasında ikilemenin tanımını yaparak, neden ikilemelere gerek duyduğundan bahsetmiştir.

3. Türkçe ve İngilizcedeki İkilemelerin Ortak Özellikleri

İkilemeyi oluşturan sözcüklerin en büyük özelliği, bir ses uygunluğu oluşturmalarıdır. Bu ses uygunluğu, önseste ve sonseste daha açık bir şekilde göze çarpmaktadır. İkileme yapılırken, ya aynı sesi veren sözcük tekrar edilir, ya da sesleri birbirine benzeyen ve birbirini andıran sözcükler yan yana kullanılır.

İkilemeli yapıların temelinde, kombinasyonu oluşturan kelimelerin birincisinin tek heceli olması ve ayrıca, birinci kelimenin ince ünlü, diğerinin kalın ünlü gibi sessel etkenler olması oldukça önemlidir. Bunların yanı sıra, ilk defa üst üste kullanılarak yapılan ikilemelerdeki kurallar da önemlidir.

İkilemeler, anlatımı kolaylaştırması, anlam zenginleştirilmesi, pekiştirilmesi, güçlendirmesi ve ifadeyi güzellik katması nedeniyle, İngilizcede, dilin ilk evrelerinden beri kullanılmaktadır. Eski İngilizce ve Orta Çağ İngilizcesinde, anlamsal ve sessel etkenlerin yanı sıra, ikilemelerin teşkil edilmesi; kronolojik sıra, sosyal üstünlük, daha güçlü ögenin önceliği, etki-tepki ilişkisi, olumsuzdan olumsuza, genelden genel olmayana doğru, gibi sıra faktörlerinden etkilenmiştir. Bu etkenler, ilk ses uyumu (Initial sound similarities); son ses uyumu (Rhyming); hece sayısı (Number of syllables); ünlü sırası (Vowel sequences); ve diğer faktörlerdir.

Hem Türkçede hem de İngilizcede önses ve sonses uyumları açısından aynı özellikleri taşıyan pek çok ikileme vardır. Aşağıdaki örnekler, bunu açık biçimde göstermektedir:

3.1 Önseste Benzerlik (Initial sound similarities);

İkilemeyi kuran sözcüklerin başındaki ünsüzlerin benzeşmesine, önseste benzerlik denir.

“bağ bahçe; bet beniz; çul çaput; çekip çevirmek; çerden çöpten; cümbür cemaat; döl dös; düğün dernek; kış kıyamet; kız kızan; kol kanat; kör kütük; sağ salım; selam sabah; soy sop; yarım yamalak; yalan yanlı; yalvar yakar; yamuk yumuk; toz toprak; zarar ziyan; zehir zakkum/zukkum/zıkkım...”

İngilizce ikilemelerde önemli bir kural olan ilk ses uyumu, ikileme kalıpları içinde her ne kadar içses, son ses veya ünlü kuralları bulunsa da sınıflandırma gereği sadece ilk seslerin birbirlerinin aynı olup olmadığı ele alınmıştır. İlk seslerin aynı olması Türkçede olduğu gibi o ikilemeyi kolay seslendirmesi ve hemen algılanması bakımından önemli kılmaktadır (Hansen,1957). Bu tür ikilemeler İngilizcede çok sık kullanılmaktadır. Bunlar

“bread and butter; rough and ready; higgie and huggle; hot and heavy; stress and strain, safe and sane; safe and sound; trick or treat; wig wag, flim flam; flip-flap; pitter patter, shilly shally, tick tock; sing song; obladi oblada; jiggle juggle; ping pong; flip flop; criss cross; dilly dally; pitter patter; gargle gurgle; shiffle-shuffle; snuffle snuffle; mingle mangle; twittle twattle ...”

gibi örneklerde, ikilemeyi oluşturan ilk sesleri aynıdır. Yukarıdaki örnekler, sadece ikilemelerde önses benzerliği değil, aynı zaman da orta ses ve sonses ile anlam yönünden de ortak özellikler içerebilir. Yani, bir ikilemede birkaç özellik bulmak mümkün olabilmektedir.

3.2 Son Ses Benzerliği (Rhyming)

İkilemeyi oluşturan kelimelerin son seslerindeki ünlü ya da ünsüzlerin benzerlikleri bir kafiye oluştururlar. Bu kafiye ikilemeler, kullanılan sözcükler bakımından da kendi aralarında şu şekilde sınıflandırılırlar:

Her ikisi de anlamlı olanlar; *“kırık dökük; anasız babasız; selam kelam; az buz; ipsiz sapsız”*.

Bir kelimesi anlamlı olanlar; *“yurtık pırtık; sıkı fıkı; şartlı şurthlu; eğri büğrü”*.

Her ikisi de anlamsız olanlar; “*süklüm püklüm; eciş bücüş; abur cubur; kıvır zıvır; abuk sabuk*”

Son sınıflandırmaya giren bu ikilemeleri oluşturan kelimeler tek başlarına kullandıklarında hiçbir anlamları bulunmaz. Yalnızca, ikileme oluşturduklarında kendilerine özgü anlamları vardır.

İngilizcede ise, ikilemeyi oluşturan kelimelerin son seslerindeki ünlü ya da ünsüzlerin benzerlikleri bir kafiye oluştururlar. Son ses uyumu, bazen tek sesle, bazen de birden fazla sesle meydana gelebilir. Bu sınıflandırmaya giren ikilemeler de kendi aralarında ilk ses-son ses benzerliği ve ikilemeyi kuran kelimelerin anlamlı-anlamsız olmaları bakımından ayrı bir sınıf oluştururlar.

İlk ses-son ses uyumu:

-er eki ile yapılanlar;

“*pitter-patter; chitter-chatter; didder-dodder; jibber-jabber; titter-totter; splitter-splatter; teeter-tooter; clipper-clapper; clitter-clatter.*”

-y eki ile yapılanlar; “*fiddy-faddy; jiggy-joggy; knicky-knbacky; niddy-noddy; niffy-naffy; pitty-patty; splashy-splashy; titty-totty; whiffy-whaffy; whishy-whashy; tipsy-toppsy; kitty-katty; ninny-nanny*”

-le eki ile yapılanlar; “*bibble-babble; diddle-daddle; gibble-gabble; giggli-gaggle; pipple-papple; rittle-rattle; skimble-skamble; tittle-tattle; sniffle-snuffle; tiddle-toddle; tinkle-tankle; wirsle-warsle*”.

-um eki ile yapılanlar; “*binkum-bankum; crinkum-crankum; clinkum-clankum; dinglum-danglum; dirdum-dardum; prinkum-prankum; scrimpum-scrampum; swinkum-swankum; trinkum-trankum; thingum-thangum*”.

-dy , -ty , -ry ekleri ile yapılanlar; “*wibbledy-wobbledy; clitterty-clatterty; hippety-hoppety; diddery-dodder; bibbery-bobbery; drippity-droppity; flipperty-flopperty; hibbledy-hobbledy; hickety-hackety; niddlety-noddlety; slippety-sloppety; rickety-rackety; slibbery-slobbery; wippity-woppity*”.

Bu sınıflandırmaya giren ikilemeler, aynı zamanda eşit hece sayısına sahiptir ve ikilemeyi oluşturan kelimelerdeki “i-a, i-o” ünlü değişimleri haricinde diğer tüm sesler birbirinin aynısıdır. İngilizce ikilemelerde bu özellik hemen hemen son ses benzerliği olsun diye türetilen son ikilemelerde açık bir şekilde ortaya çıkar.

3.3 Hece Sayısına Göre, Az Heceli – Çok Heceli Sırası

İkilemede önemli olan noktalardan biri de tek heceli ya da az heceli kelimenin, iki ya da daha fazla heceli kelimeden önce gelmesidir. Bu da ikilemeyi kalıplaştıran en önemli unsurların başında sayılmaktadır.

Bunlara örnekler verecek olursak; “*alt alta; ar namus; ay aydın; az buçuk; bağ bahçe; baş başa; biz bize; can ciğer; çul çaput; dağ bayır; kul köle; kap kaçak; hak hukuk; iç içe; kış kıyamet; saç sakal; şan şöret; taş toprak; uç uca; on on beş; yer yemez*”.

Bu örneklerde, ikinci kelimeye göre birincilerin daha az heceli veya tek heceli oldukları görülmektedir. Çok heceli kelimenin başta kullandığı durumda ise bir zorlama ortaya çıkacaktır ki, bu da kalıplaşma özelliğinden dolayı ikileme kuralını ortadan kaldırır.

İngilizcede ise hece sayısına göre oluşturulan ikilemeler daha yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. İkilemeyi oluşturan sözcüklerin birincisinin tek heceli olması, diğerinin ise iki ya da daha fazla heceden meydana gelmesi, bunların söylenişini oldukça kolaylaştırır ve zorlamayı

ortadan kaldırır. İngilizcede, sayı olarak, hiç de azımsanmayacak kadar tek heceli – çok heceli sırasına göre ikilemeler bulunmaktadır. Örneğin; “*bits and pieces; kit and caboodle; jot and tittle; stuff and nonsense; fuss and bother; hot and heavy; hook and cranny; rough and ready; wild and woolly; trick and treat; stress and strain; boof and kaboof; boots and saddles; bread and butter; soon and later; dilk or spladilk; plup geplup.*” Bu ikilemelerin sırası değiştirilip söylendiğinde, bir zorlama fark edilecektir.

İngilizcede, her ikisi de tek heceli kelimelerden oluşan ikilemelerin sayısı da oldukça fazladır. Örneğin; “*bow-wow; tow-row; clug-drug; click-nick; click-clock; haps-dabs; pee-hee; pog-wog; wham-bam; wig-wag; flim-flam; tip-top; riff-ruff; chit-chat; pid-pad; knip-knap; rick-rack; riff-raff; push and pull; this and that; now and then; kin and kith; free and easy ; span and spic.*”

Bunlardan başka ek almadığı için çok heceli olmayan yani tek heceli kelimelerden oluşan ikilemelerde de çok sayıda ilk ses-son ses uyumu vardır. Bunlar; “*drip-drop; knip-knap; hip-hop; clip-clap; clip-clop; bing-bang; cling-clang; ping-pong; ding-dong; wig-wag; zig-zag; jig-jog; crick-crack; tick-tack; tick-tock; rick-rack; plink-plonk; chit-chat; clit-clat; pit-pat; mish-mash; plish-plash; splish-splash; nid-nod*” biçiminde görülmektedirler.

Her ikisinde iki ya da daha fazla heceden oluşan ikilemelere örnek olarak şunları verebiliriz: “*wifey-pifey; patchy-blatchy; beddie-weddie; leggy-peggy; nosy-posy; peesy-weesy; piggy-wiggy; snaily-baily; liony-piony; dizzy-wizzy; creepie-peepie; hoopie-scoopie; okey-dokey; orgy-porgy; patchy-blatchy; peeky-weeky; raspy_gaspy; ruffy-tuffy; rusty-dusty; skewgy-newgy; splotchy-plotchy; starvie-warvie; stickly-prickly; lardy-dardy.*”

İngilizcede iki heceli sıfatların sonuna –y eki getirilerek üç heceli ikilemeler oluşturulmuştur. Bunlar: “*quavery-wavery; quavery-mavery; bibbery-bobbery*” dır. Bir çok ikilemelerde –y son ekine dayandırılarak, “-ety, -ity, -dy, -ty” eki kullanılmış ve hece sayısı ikiden üçe çıkarılmıştır. Örneğin; “*rickety-dickety; slippety-sloppety; hippety-hoppety; hippety-pippety; higgledy-piggledy; mingledy-pingledy; uggedy-mungledy; hipperty-tipperty; fliberty-giberty; clitterty-clatterty; wippity-woppity*”

3.4 İkilemelerde Kullanılan Sesli Harflerin Özellikleri

Türkçe ikilemelerde ünlü- ünsüz sırası (Vowel-consonant sequences) hemen göze batmakta ve İngilizce ile çok büyük benzerlik göstermektedir. Genellikle ikilemelerde göze çarpan özelliklerden biri de, ikilemenin birincisi kelimesinin bir ünlü ile başlamasıdır. Bu ünlülerin geniş, kalın ve düz olması da diğer bir etkidir. Örneğin; “*az buz; ara sıra; açık saçık; ana baba; ayan beyan; allı pullu; aslı nesli; ev bark; eş dost; iş güç; ipsiz sapsız; orda burada; okuma yazma*” gibi örneklerde, ünlü yerine ünsüzle başlayan kelime başta kullanıldığında, bir zorlama ortaya çıkmaktadır. Örneğin; “*beyan ayan; baba ana; bark ev; yazma okuma*” şeklinde, bu ikilemelerin sıraların değiştirip okuduğumuz zaman, bu zorlama hemen fark edilir.

3.4.1 ‘b-p’ gibi patlamalı seslerle yapılan ikilemeler: (Plosive consonants such as “b and p”)

Bu konuda Ahmet Cevdet Emre , “*Dilimiz en geniş ölçüde, sıfatların ilk hecesini, başka bir ses katarak katmerlenmekte ve bu yöntemle anlatış değerlerini kuvvetlendirmektedir.*” demektedir.

Genelde, ikilemenin ikinci kelimesinin başında pekiştirme amacıyla kullanılan “p ve b” seslerinden özellikle “p” sesi, tek sözcük pekiştirmelerinde ikileme olarak kullanılmaktadır. İkilemeyi oluşturan bu kelimelerin başında ise daha çok sıfatlar gelmektedir. Örnek olarak; *ayrı - ‘apayrı’; uzun - ‘upuzun’; ince - ‘ipince’; kara - ‘kapkara’; sarı - ‘sapsarı’; açık - ‘apaçık’; kuru - ‘kupkuru’; kızıl - ‘kıp kızıl’ sözcükleri verilebilir.*

Bu ikilemeler, kelimenin ilk hecesine “p” sesi ilave edilerek elde edilmişlerdir. Bazı kelimelerde ise, aynı yöntemle, “p” hecesi getirilerek ikileme elde etmek de olasıdır.

Örneğin; *düz – ‘düpedüz’*; *sağlam - ‘sapasağlam’* “gibi.

Bitişik değil de, iki ayrı kelimelerden oluşan ikilemelerde ise, ünlü ile başlayanlara “p” sesi ilave ederek, ünsüz ile başlayanlara da, ilk sesi “p” sesiyle değiştirilerek ikilemeler elde edilebilir. Örneğin; eski püskü; yırtık pırtık; bölük pörçük; süslü püslü; sus pus; ekli püklü” ikilemelerini ele alabiliriz. “B” sesine örnek olarak da, “*eğri büğrü; eğik büğük; oram buram*” ikilemelerini gösterebiliriz.

Bu örnekler tek başına kullanıldığında, bir anlam içermeyen “*püskü, pırtık, pörçük, püs, püklü, büğrü, büğük*” gibi kelimeler, hem “p –p” sesleriyle bir pekiştirme yapmak ve hem de kafiye elde etmek amacıyla türetilmiştir. Anlamsız olmalarının başlıca sebebi budur.

Bu ikilemelere benzer olarak “m, s, r” sesleriyle de ikileme yapmak mümkündür:

(m) ile, “*beyaz–bembeyaz; yeşil-yemyeşil; düz–dümdüz; sıkı-sımsıkı*” gibi örneklerde ise, anlamlı sözcüğün ilk hecesine “m” sesi katılarak ve birleşik söylenerek elde edilir. “*karmakarışık; darmadağınık*” gibi örneklerde ise, anlamlı sözcüğün ilk hecesine “-rma” eklenerek ve yine birleşik söylenerek, bu tip ikileme elde edilmektedir.

(s) ile, “*kaskatı (kesilmek); koskoca; kısıvrak; yusuvarlak; masmavi; tostombul; mosmor*” gibi örneklerde, anlamlı kelimenin ilk iki sesine “-s” takısı getirilerek anlam güçlendirilmiştir.

(r) ile, “*sırsıklam; çırçiplak*” veya, “*sırlıklam; çırılçiplak*” gibi örneklerde, asıl kelimenin ilk iki sesine hem “r”, hem de “-rıl” eki getirilerek de ikileme yapmak olasıdır.

İngilizce ikilemelerde ise bir önemli kural, kelimelerde bulunan ünlülerin ince ve kalın olma sıralarıdır. Bu ikilemeleri de, tek heceli, iki heceli ve üç heceli olmak üzere kendi aralarında üçe ayırabiliyoruz.

3.4.2. Tek hecelilerde i – a ünlü uyumu:

“*chit–chat; flim–flam; tick–tack; crish–crush; cling–clang; knip–knap; mish–mash; pid–pad; bing–bang; ding–dang; rick–rack; clip–clap; clit–clat; wig–wag; pit–pat; shim–sham; riff–raff*”

3.4.3. Tek hecelilerde i – o ünlü uyumu:

“*clip–clop; ding–dong; drip–drop; jig–jog; blink–blonk; sing–song; tick–tock; flip–flop; ping–pong; reppo–roppo; bibb–bobb*”

3.4.4. İki hecelilerde i – a ünlü uyumu:

“*ninny–nanny; fiddy–faddy; knicky–knacky; nifty–nafty; pity–patty; splishy–splashy; whitty–whatty; bibble–babble; diddle–daddle; gibble–gabble; giggle–gaggle; pipple–papple; rittle–rattle; skimple–skample; tittle–tattle; tinkle–tangle; wirsle–warsle; ribble–rabble; crinkle–crunkle; jiggle–juggle; shiffle–shuffle; sniffle–snuffle*”

3.4.5 İki hecelilerde i – o ünlü uyumu:

“*teesty–tosty; teeter–totter; tisty–tosty; titter–totter; filly–folly; jiggy–joggy; niddy–noddy; titty–totty; wishy–washy; tiddle–toddle; wibleton–wobleton*”

3.4.6 Üç hecelilerde i – a ve i – o ünlü uyumu:

“*clitterty–bobbry; hickety–hacket; rickety–rackety*”

Turkish Studies

“bibbery–bobbery; drippity–droppity”

Bu ikilemenin ilk kelimesi özel isimden – drippy – türetilmiştir, ancak ‘damla damla düşen yağmur’ anlamına da gelmektedir.

“flipperty–flopperty; niddlety–noddlety; slippetty–sloppetty; slibbery–slobbery; wippity–woppity; wibbledy–wobbledy; hippety–hoppety; diddery–doddery”

İngilizce ikilemelerde, bu kuralın tersi, yani, “ i – a “ ve “ i – o “ ünlü uyumu yerine, “a-i” ve “o-i” ünlü sırası şeklinde ikileme bulunmamaktadır. Bu yüzden, ikilemelerde ünlü uyumu, kural belirleme açısından oldukça önemlidir.

4. Sonuç

İkilemenin en büyük özelliği, anlatımı güçlendirmesi, anlatımı pekiştirmesi ve kavramı zenginleştirmesidir. İkileme, aynı ya da farklı iki sözcüğün yan yana kullanılması ile oluşmaktadır. Fakat ikileme oluştururken her akla gelen kelimelerle bunu yapmak mümkün değildir. Çünkü ikilemeyi oluşturan kelimelerin birbiriyle uyum içerisinde olması, dilbilimin en önemli unsurlarından olan sesbilim ve anlambilimin kurallarını içerisine taşımasından kaynaklanmaktadır. İkilemeyi oluşturan kelimelerin yapısındaki hece sayıları, ünlü-ünsüz uyumları, ilk ses ve son ses uyumları, ikilemenin hemen algılanmasını sağlaması ve söylenişinde ortaya çıkabilecek zorlamayı ortadan kaldırması bakımından oldukça önemlidir. Bu yapılarda daha çok göze çarpan kural az heceli sözcüğün önce, çok heceli sözcüğün de sonra gelmesidir. Çünkü çok heceli sözcük önce kullanıldığında ikilemenin söylenişinde bir zorlanma ortaya çıkar. Örneğin, “sağ salım” ikilemesi ‘az heceli-çok heceli’ sırasına uymaktadır. Kelimelerin yerlerini değiştirip “salım sağ” şeklinde söylediğimiz zaman zorlanma hemen ortaya çıkar.

Aynı durum, İngilizcedeki ikilemeler için de geçerlidir. Çünkü ikilemelerin hemen hemen tamamı, ‘az heceli-çok heceli’ sırasına göre oluşmuştur. Örneğin, “stuff and nonsense” ikilemesi, Türkçede olduğu gibi yerleri değiştirildiğinde söylenişi aslından daha zor olmaktadır.

İkilemelerin anında algılanması, o ikilemenin kalıplaşmış olması bakımından oldukça önemlidir. Çünkü ikilemenin uzun yıllar hiç değişmeden kullanılması, kalıplaşmasında en büyük etkidir. Bazı durumlarda birinci kelime, bazen de ikinci kelime, anlamının dışında türetilmesine rağmen, yer değiştirildiğinde, ‘ünlü-ünsüz’ ve ‘ilk ses-son ses’ uyumları aynı olsa bile, yanlış kullanıldığı hemen fark edilir. Örneğin, “delik deşik” yerine, “deşik delik” şeklinde kullandığımız zaman, kalıplaşma sebebiyle, doğru olmadığını söyleyebiliriz.

İngilizcede de bu kural geçerlidir ve kalıplaşma, Sesbilim ve Anlambilim özelliği taşımayan ikilemede bile ortaya çıkmaktadır. Örneğin, “fim-fam”, anlamsız bir çift kelimedenden oluşmuştur. Bunu, “fam-fim” diye değiştirdiğimizde, ilk ses ve son ses uyumuna rağmen, yanlış olduğu fark edilebilir.

Aynı şekilde, ikilemelerde kullanılan kelimelerin ön seslerinin özelliği, ikilemenin kolaylıkla söylenmesi bakımından önemlidir. İlk sözcüğün başlangıç sesinin ünlü olması, ikinci sözcüğün başlangıç sesinin de ünsüz olması, daha kolay söylenmesini sağlar. “ara sıra” “eş dost gibi ikilemelerde, bu söyleniş kolaylığı açık bir şekilde göze çarpmaktadır.

İngilizcede ise, buna benzer olarak, ikilemeyi oluşturan sözcüklerin ilk kelimelerin aynı olması, ya da, ikinci sözcüğün patlamalı seslerden “p-b” ile başlaması, ikilemenin söylenişini kolaylaştırmaktadır. Örneğin, “titter-totter” “flipperty-flopperty” gibi.

Aslı Türkçe olmayan, genellikle Osmanlı döneminde Arapça ve Farsçadan dilimize giren kelimelerden yapılan ikilemeler oldukça fazladır. İngilizcede ise, Latince “-um” ekinden yapılan bir

hayli ikileme vardır. Bunlar: Türkçede ;”hak hukuk” ,”hısım akraba” ,”rica minnet” İngilizcede;”binkum-bankum”,”crinkum-crankum”,”scrimpum-scrampum” gibi sözcüklerdir.

İkilemelerde kullanılan kelimelerin arasında, anlama zenginlik katmak amacıyla “ve, de, mi, ne” gibi sözcükler de kullanılabilir. İngilizcede ikilemelerde, bu kuralın benzeri olarak, kelimelerin arasına “a, de, ti” gibi sözcükler de getirilmektedir. Örneğin; Türkçede, “ancak ve ancak”, “ağladı da ağladı”, “araba mı araba”, “güzel mi güzel”, “ne güldü ne güldü”. İngilizcede, “rub-a dub”, “honk-a-tonk”, “flipper-de-flapper”, “row-de-dow”, “rum-ti-tum” ,”bread and buttre “, “safe and sane”, “tik tak”,”huff and puff”, “namby-pamby” gibi sözcüklerdir.

Doğadaki yansımali sesler de, Türkçe ve İngilizcede oldukça sık kullanılmakta ve ikilemelerde karşımıza çıkmaktadır. Bu tür ikilemeler, aynı zamanda, son ses uyumunu tam olarak içerdiğinden, söylenişi de o derece kolay olmaktadır. Örneğin; “mışıl mışıl”, “patır kütür”, “click-clock”, “tick-tack”, “ding-dong”, “splish-splash”, “bam-bam” gibi.

İngilizcede ayrıca, ikilemelerde, kelimelerin birincisinde “i” sesi, ikincisinde “a” veya “o” sesi, oldukça fazla bir şekilde kullanılmıştır. Bunlar, hem tek heceli, hem de çok heceli ikilemelerde görülmektedir. Örneğin, “chit-chat”, “flim –flam”, “sing-song”, “flip-flop”, “nanny-nanny”, “clttery-claterty”.

Duygu ve düşünceleri ifade etmede sözcüklerin yetersiz kaldığı zamanlarda kültüre dayalı ve dil yapısına uygun kafiyeli ikilemeler yaratılmıştır. Seslendirmesi son derece kolay olan bu ikilemelerin yapısal özellikleri incelendiğinde İngilizce ve Türkçede ortak özellikler tespit edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Bzdega, A. (1957). Hauptprobleme der Reduplication im Deutschen Zeitschrift, NAuk, UAM Filologia 1,1957
- Cutler, A. ve Cooper, W. E. (1978). Phoneme- Monitoring in The Context of Different Phonetic Sequences, Journal of Phonetics, Academic Press Inc. London.
- Çoraklı, Ş. (1991). Türkçe ve Almandadaki İkilemeler. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Emre, A. C. (1945). *Yineleme, İkizleme, Katmerleme*. Türk Dil Bilgisi, Cumhuriyet Matbaası, İstanbul.
- Eren, H. (1949). İkizlemelerin Tarihi Hakkında, DTCF Dergisi, VII. sayı, Ankara
- Foy, K. (1899). *Studien zur Osmanischen Syntax. Das Hendiadyoin und die Wortfolge Ana Baba*. MSOS, cilt III. Berlin 1899
- Hansen, K. (1964). Reim- und Ablaut Verdoppelungen. In: Zeitschrift für Anglistik und Amerikanistik 12 (1964), 5 - 31
- Hatipoğlu, V. (1981). *Türk Dilinde İkilemeler*. Türk Dil Kurumu Yayınları, İstanbul.
- Kajitani, M. (2005). Semantic Properties of Reduplication Among the World’s Languages. LSO Working Papers in Linguistics 5: Proceedings of WIGL 2005, pages 93-106.
- Kohonen, V. (1976) Reports on Text Linguistics, Approaches to Word Order. Publisher: Abo Akademi Foundation, Abo, Finland, 1976
- Malkiel Y. (1959). Studies in Irreversible Binomials, Lingua 8-1959 Elsevier, p.p (113-160)

-
- Marchand, H. (1952). Alliteration, Ablaut und Reim in den Türkischen Zwillingsformen. *Oriens Dergisi* V. Leiden 1952.
- Özkan, B. (2011-b). Türkiye Türkçesinde İkili tekrarlar. *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 6/1 Winter 2011
- Özkan, İ. (2011-a). Türk Atasözlerinde Yinelemeler. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 6/1 Winter 2011, p. 1649-1656.
- Öztürk, S. (2008). Yeni Uygur Türkçesinde İkilemeler. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 3/4 Summer 2008
- Pinker, S. ve Birdsong, D. (1979). Speakers' Sensitivity to Rules of Frozen Word Order, *Journal of Verbal Learning and Verbal Behaviour*, Issue:18, London.
- Yakov, M. (1966). Genetic analysis of word formation. *Current trends in linguistics*, vol. 3: *Theoretical foundations*, ed. by Thomas A. Sebeok, 305-64. The Hague: Mouton.